

С Т А Н О В И Щ Е

от доц. дин Диляна Василева Ботева
член на Научното жури по процедура за защита на дисертационния труд на
Лили Грозданова Грозданова
на тема „*Римските императори срещу готите на Книва: политическа митология,
исторически документи и възстановима събитийност*”
за придобиване на образователната и научна степен „доктор”

Дисертационният труд на Лили Грозданова с обем 292 страници (заедно с приложенията) анализира един сравнително кратък, но наситен със съдбовни събития, период от историята на Римската империя (244-253 г.). Става дума за около десетина години, през които Рим преживява прокламирането и гибелта на осем венценосци; по това време започва и постепенната трансформация на имперския механизъм, което – погледнато в перспектива – осигурява прехода от Принципат към Тетрархия и Доминат. Поради това **темата** на дисертацията е значима не само от гледна точка изясняване на конкретната фактология, но така също като част от общата проблематика, свързана с кризите и преходните периоди в историческото развитие. Актуалността на подобно историческо проучване се предопределя и от липсата до момента за задълбочено и обхватно проучване на провинциите Долна Мизия и Тракия през указания период, макар точно те да са превърнати от обстоятелствата в основен плацдарм на Империята. Представеният за защита текст свидетелства, че младата колега Лили Грозданова си дава ясна сметка за всички тези аспекти на темата и осъзнато целенасочено ги проучва.

Структурата на дисертацията е подчинена стриктно на историческата логика: текстът е оформен в четири части, първата от които е „Въведение в проблематиката на изследваната тема” (с. 14-33), а останалите три – оформени по един общ модел - са посветени съответно на императорите Филип Араб (с. 34-103), Траян Деций (с. 104-161) и Требониан Гал (с. 162-220), чиито управления са анализирани заедно с наличните данни са техните синове съ-императори (в частта за Требониан Гал е включено и изложение за Емилий Емилиан (с. 179-183), за когото науката разполага със съвсем оскъдни сведения). Изложението е рамкирано от кратки „Предговор” (с. 9-13) и „Заклучение” (с. 221-225), и е допълнено от списък на „Използвана литература” (с. 226-257), включващ справка за възприетите

съкращения на антични и средновековни извори (с. 226-227), и на корпусни издания (с. 227); 34 издания (включително електронни) на антични и средновековни автори (с. 227-229), както и 421 изследвания на български, руски, сръбски, английски, новогръцки (по програма „Еразъм” Лили Грозданова учи един семестър в Университета в Янина), немски и френски език. Прави впечатление коректното посочване на заглавия, с които докторантката работи през втора ръка (вж. напр. на с.240: Hartmann 1982; на с. 245: Knipfing 1923 и др.). Като приложение са включени „Каталог на папирусни свидетелства за периода 244-253 г.” (с. 259-272), към които има конкретни и коректни препратки в изложението; „Каталог на юридическите текстове, запазени в Codex Iustinianus” (с. 273-283), към които също има препратки в изложението, както и девет карти (с. 284-292).

Безспорните **приноси** на това изследване са няколко – някои от тях с изключителна важност за реконструиране на историческото развитие на Римската империя в периода 244-253 - и те са коректно формулирани в автосправката, включена в **автореферата** (с. 47-48). Последният от своя страна отразява точно съдържанието на дисертационния труд (с. 3-46). Публикациите на докторантката по темата на дисертацията са общо пет, от които две са под печат (с. 49).

Категоричното ми становище е, че **дисертационният труд „Римските императори срещу готите на Книва: политическа митология, исторически документи и възстановима събитийност”** напълно съответства както **формално**, така и **съдържателно**, на всички изисквания за присъждане на образователната и научна степен „доктор”. Затова в заключение **убедено препоръчвам на Научното жури да присъди на Лили Грозданова Грозданова тази степен**. Използвам повода да изкажа и своето лично удовлетворение като научен ръководител от работата на младата колега и от нейното отговорно отношение към изследователския процес, към необходимостта да се спазват конкретни срокове и не на последно място – към колегите.

Подпис:

Доц. дин Диляна Василева Ботева
(Научен ръководител и член на научното жури)

София, 2.01.2012 г.